

Протокол № 1

засідання циклової комісії
дисциплін загальноосвітньої підготовки
від 27 серпня 2021 року.

Присутні: всі члени комісії.

Порядок денний.

1. Аналіз роботи комісії за минулий навчальний рік. Основні проблеми над якими комісія працюватиме в 2021– 2022 н. р.
Голова циклової комісії.
2. Розгляд та обговорення плану роботи циклової комісії на 2021-2022 н. р.
Голова циклової комісії.
3. Розгляд та обговорення навчально - методичної документації на 2021-2022 н. р.
Викладачі комісії.
4. Розгляд та обговорення планів самоосвіти викладачів.
Викладачі комісії.
5. Розгляд та обговорення планів проведення відкритих заходів..
Викладачі комісії.
6. Розгляд та обговорення заходів, що сприяють розвитку загальних компетентностей у здобувачів фахової передвищої освіти на 2021 – 2022 навчальний рік.
Викладачі.
7. Розгляд та обговорення силабусів.
Викладачі.

1. Слухали:

Аналіз роботи комісії за минулий навчальний рік та основні проблеми над якими комісія працюватиме в 2021-2022 навчальному році. (Дивись додаток 1.1.)

Виступили:

Голова циклової комісії: Протягом 2020 - 2021 навчального року робота комісії була спрямована на особистісно зорієнтоване навчання як фактор формування позитивної мотивації пізнавальної діяльності студентів.

Всі заходи, які планувалися - виконані.

Викладачами циклової комісії на протязі року проводилися відкриті заняття та виховні заходи, заняття гуртків та консультацій.

Ухвалили:

Роботу комісії в 2020 - 2021 навчальному році вважати задовільною та працювати над проблемами, що стоять перед комісією в 2021-2022 навчальному році.

2. Слухали:

Голову циклової комісії, яка представила на розгляд комісії план роботи циклової комісії на 2021-2022 навчальний рік. (Дивись додаток 1.2).

Виступили:

Голова циклової комісії: В 2021 – 2022 навчальному році для членів комісії залишаються актуальними питання активізації навчального процесу, участь у конкурсі «Моє краще заняття», участь у конкурсі педагогічної майстерності «Педагогічний ОСКАР» ДУ «НМЦ вищої та фахової перед вищої освіти».

Проблема над якою будемо працювати комісія у 2021 – 2022 навчальному році «Формування навчально – пізнавальних та виховних компетентностей студентів через створення інформаційного середовища, побудованого на принципах розвитку творчого потенціалу педагога, який стимулює інноваційну діяльність у коледжі».

На основі аналізу роботи і загальних завдань удосконалення навчально-виховного процесу в навчальному закладі циклова комісія 2021 – 2022 навчальному році

буде проводити роботу над такими проблемами:

- 1) використовувати форми і методи активного навчання і виховання, інноваційні технології навчання;
- 2) удосконалювати методичне забезпечення предметів, що формують фахівця як спеціаліста;
- 3) запроваджувати інформаційно – комунікаційні технології;
- 4) застосовувати комп'ютери та інші сучасні технології у навчальному процесі.

Ухвалили:

Пропозиції викладачів занести до плану та рекомендувати план роботи циклової комісії на 2021 – 2022 навчальний рік навчальній частині до затвердження.

3. Слухали:

Навчально - методичну документацію розроблену викладачами на 2021 - 2022 навчальний рік.

Виступили:

Кучерява К.М.: У 2021 – 2022 навчальному році навчання дисциплін загальноосвітньої підготовки здійснюватиметься за навчальними програмами розробленими відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої школи. Рівень стандарту. Затверджені програми наказом МОН України від 23. 10. 2017 року № 1407.

Бойко В.П.: Складена робоча програма з дисципліни «Математика. Вища математика» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 146, з них на заняттях – 110, самостійна робота - 36. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Кучерява К.М.: Складена робоча програма з дисципліни «Біологія та екологія» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 190, з них на заняттях – 140, самостійна робота – 50. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Кучерява К.М.: Складена робоча програма з дисципліни «Хімія» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 162, з них на заняттях – 122, самостійна робота – 40. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Лебідь М.І.: Складена робоча програма з дисципліни «Громадянська освіта» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 96, з них на заняттях – 70, самостійна робота - 26. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Лебідь М.І.: Складена робоча програма з дисципліни «Історія України» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 54, з них на заняттях – 40, самостійна робота – 14. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Лебідь М.І.: Складена робоча програма з дисципліни «Всесвітня історія» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 96, з них на заняттях – 70,

самостійна робота – 26. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Демченко Н.Л.: Складена робоча програма з дисципліни «Українська література» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 108, з них на заняттях – 80, самостійна робота – 28. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Демченко Н.Л.: Складена робоча програма з дисципліни «Українська мова» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 108, з них на заняттях – 80, самостійна робота – 28. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Окіпняк П.М.: Складена робоча програма з дисципліни «Англійська мова» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 96, з них на заняттях – 70, самостійна робота – 26. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Окіпняк Г.Й.: Складена робоча програма з дисципліни «Зарубіжна література» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 96, з них на заняттях – 70, самостійна робота – 26. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Окіпняк Г.Й.: Складена робоча програма з дисципліни «Англійська мова» для здобувачів спеціальностей: 275.03 Транспортні технології (автомобільний транспорт), 208 Агроінженерія. Всього годин за навчальною програмою – 70, з них на заняттях – 70. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Бойко О.І.: 1) Складена робоча програма з дисципліни «Інформатика. Комп'ютери та комп'ютерні технології» для здобувачів спеціальності 208 «Агроінженерія» та спеціальності 275.03 «Транспортні технології «Автомобільний транспорт»». Всього годин за програмою - 105, з них на заняттях – 79, самостійна робота – 26. Робоча програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Міністерством освіти і науки України (наказ № 1407 від 23.10.2017 р.).

Кучерява К.М.: Складено план роботи кабінету «Хімії та біології і екології» та план роботи гуртка, що буде працювати при кабінеті.

Бойко В.П.: Складено плани роботи кабінетів «Математика» та «Фізика» і плани роботи гуртків, що будуть працювати при кабінетах.

Демченко Н.Л.: Складено план роботи кабінету «Українська мова література» та план роботи гуртка, що буде працювати при кабінеті.

Окіпняк Г.Й.: Складено план роботи кабінету «Іноземна мова та зарубіжна література» та план роботи гуртка, що буде працювати при кабінеті.

Окіпняк П.М.: Складено план роботи кабінету «Іноземна мова» та план роботи гуртка, що буде працювати при кабінеті.

Ухвалили:

Робочі програми з дисциплін «Зарубіжна література», «Хімія», «Біологія та екологія», «Українська мова», «Історія України», «Українська література» «Фізика і астрономія», «Іноземна мова», «Інформатика. Комп'ютери та комп'ютерні технології», «Математика. Вища математика» та плани роботи кабінетів, лабораторій та гуртків, що

працюватимуть при кабінетах рекомендувати навчальній частині до затвердження.

4. Слухали: Плани самоосвіти викладачів.

Виступили:

Кучерява К.М.: Розкрити в своїх планах модернізацію освіти. Методику. Практику. Досвід. Формувати наукові засади професійної мобільності викладача вищої школи

Демченко Н.Л.: Впроваджувати інноваційні технології навчання. Педагогіку і психологію. Актуальні питання з проблем виховання. Українознавство. Формувати здоровий спосіб життя у навчальному процесі.

Окіпняк П.М.: Використати теоретичні та методичні основи розробки і впровадження інноваційних технологій у навчальний процес вищої школи.

Барда дим І.М.: Використати інтерактивні методи як засіб створення освітнього середовища. Сприяти науковим засадам професійної мобільності викладача вищої школи.

Павлова Л.О.: Самостійна робота студентів - вища форма навчальної діяльності у коледжі.

Ухвалили:

Упорядкувати плани самоосвіти включивши розглянуті розділи та подати на затвердження директору коледжу

5. Слухали: Розгляд та обговорення плану проведення «Олімпійського тижня» присвяченого Дню фізичної культури і спорту та планів проведення відкритих заходів.

Виступили:

Барда дим І.М: з 13.09.2021р. по 17.09.2021 р. проведемо з Лисак В.А. «Олімпійський тиждень» присвячений Дню фізичної культури і спорту протягом якого проведемо ряд відкритих заходів, товариських зустрічей з футболу та волейболу. (Див. Додаток 1.5)

Лисак В.А.: плануємо провести Всеукраїнський Олімпійський урок на тему «Досягнення українських спортсменів», День спринтера (біг на 100 м), товариські зустрічі з футболу та волейболу. (Дивись плани у додатку 1.5)

Ухвалили:

План проведення відкритого «Олімпійського тижня» присвяченого Дню фізичної культури і спорту та плани відкритих заходів, які будуть проводитися протягом тижня рекомендувати навчальній частині до затвердження.

6. Слухали: Розгляд та обговорення заходів,що сприяють розвитку загальних компетентностей у здобувачів фахової передвищої освіти на 2021 – 2022 навчальний рік.

Виступили:

Викладачі: Лебідь М.І. (історія України), Павлова Л.О.(культурологія), Кучерява К.М (екологія), Окіпняк Г.Й. та Окіпняк П.М.(іноземна мова), Демченко Н.Л. (українська література), Барда дим І.М.(фізичне виховання), Бойко Н.О. (соціологія) представили на розгляд заходи з своїх дисциплін,що сприяють розвитку загальних компетентностей у здобувачів фахової передвищої освіти на 2021 – 2022 навчальний рік.

Ухвалили:

Заходи з історії України, культурології, екології, іноземної мови, фізичного виховання, соціології,що сприяють розвитку загальних компетентностей у здобувачів фахової передвищої освіти на 2021 – 2022 навчальний рік використовувати в роботі.

7. Слухали: Розгляд та обговорення силабусів.

Виступили:

Викладачі: Лебідь М.І. (історія України), Павлова Л.О. (культурологія), Кучерява К.М (хімія, біологія і екологія), Окіпняк Г.Й. та Окіпняк П.М.(іноземна мова), Окіпняк Г.Й. (зарубіжна література), Демченко Н.Л. (українська література та українська мова), Барда дим І.М.(фізичне виховання), Слюсар Н.І. (географія), Бойко В.П. (математика та

фізика), представили на розгляд комісії силабуси з своїх дисциплін, які розглянули та обговорили.

Ухвалили:

Силабуси з дисциплін: історія України (Лебідь М.І.), культурологія (Павлова Л.О.), хімія, біологія і екологія (Кучерява К.М.), іноземна мова (Окіпняк Г.Й.), зарубіжна література (Окіпняк Г.Й.), Окіпняк П.М, (іноземна мова за профільним спрямуванням), українська література та українська мова (Демченко Н.Л), Барда дим І.М.(фізичне виховання), Слюсар Н.І. (географія), математика та фізика (Бойко В.П.) використовувати у своїй роботі.

Голова комісії

(Кучерява К.М.)

Протокол № 2

засідання циклової комісії
дисциплін загальноосвітньої підготовки
від 8 жовтня 2021 року.

Присутні: всі члени комісії.

Порядок денний.

1. Особливості адаптації студентів нового набору до навчання в умовах навчального закладу.

Викладачі

2. Активізація пізнавальної діяльності студентів засобами поєднання традиційних методів навчання з інформаційними технологіями з метою поглиблення міждисциплінарних зв'язків.

Бойко О.І.

3. Формування духовного світу особистості на заняттях з української мови та літератури.

Демченко Н.Л.

4. Обговорення проведених відкритих заходів..

Викладачі

1. Слухали: Особливості адаптації студентів нового набору до навчання в умовах навчального закладу.

Виступили:

Кучерява К.М.: Суть адаптаційного періоду в коледжі полягає в тому, щоб зробити цей природний процес більш інтенсивним, безболісним і продуктивним. Перехід до нової соціальної ролі – ролі студента потребують часу для адаптації. В стінах коледжу діти зустрічають дружелюбність, доброзичливість, адже їх життя будується за іншими нормами і правилами. З цією метою проводиться анкетування студентів на різні теми пов'язані з адаптацією; проводяться тематичні виховні години, вечори відпочинку.

Лебідь М.І.: Проведені загальноколеджівські та по групах батьківські збори; свято першого дзвоника; для студентів проводяться вечори відпочинку де приймають участь і студенти перших курсів.

Окіпняк Г.Й.: У групах студенти уже знають один одного та почуваються більш розкуто, захищено, спокійно. Атмосфера в групах спокійна, доброзичлива.

Ухвалили:

Адаптація студентів нового прийому до навчання в умовах навчального закладу пройшла успішно; створювати і на далі атмосферу доброзичливості, стимулювання спілкування, зменшенню емоційної дистанції між студентами групи, між студентами та кураторами

2. Слухали: Активізація пізнавальної діяльності студентів засобами поєднання традиційних методів навчання з інформаційними технологіями з метою поглиблення міждисциплінарних зв'язків.

Виступили:

Бойко О.І. Сучасна психологія і педагогіка доводять, що в процесі навчання учень не просто сприймає, усвідомлює, запам'ятовує, а й виконує складну систему розумових дій, спрямованих на засвоєння знань. Пізнавальна активність учнів підвищується, якщо вчителю вдається створити так звану проблемну ситуацію на початку вивчення нового матеріалу, тобто викликати в учнів запитання: чому відбувається таке явище? Як можна пояснити цей факт? За таких умов учні протягом уроку, слухаючи пояснення вчителя, активно шукатимуть відповідь на запитання.

Кучерява К.М.: Учитель сам може ставити проблемні запитання під час вивчення окремих тем уроку. Наприклад:

- Як за складом крові можна судити про здоров'я людини?;
- Чому повноцінне харчування вважають однією з важливих умов здоров'я людини?;
- Серце людини - дивовижний механізм, який працює протягом життя без зупинки і ремонту;
- Як це досягається?

Проблемні ситуації особливо часто виникають під час проведення експериментів, спостережень, виконання різноманітних практичних завдань.

Демченко Н.Л.: Важливим шляхом активізації сприйняття є використання попереднього досвіду учнів: їхні власні спостереження, участь у різних видах роботи, почута розповідь старших людей, батьків. Цей досвід дітей використовую, плануючи свою роботу з ними. Раджу учням провести спостереження за окремими явищами природи, життям людей, поведінкою тварин тощо.

Дуже важливо з перших кроків навчати дітей спостерігати різні явища таким чином, щоб їхній досвід не був стихійним, випадковим, а складався під впливом учителя.

Під час спостереження певних об'єктів, явищ учні концентрують свою увагу на зовнішніх, часто не суттєвих ознаках предмета. Я намагаюся так продемонструвати учням предмет, посібник, щоб вони побачили його найголовніші, найсуттєвіші ознаки. Отже, керування вчителем процесом сприйняття - важливий шлях до підвищення якості сприйняття і пізнання.

Лебідь М.І.: Під час складання завдань необхідно, щоб у самостійних роботах Використовувалися такі важливі форми розумової діяльності, як порівняння, зіставлення, узагальнення, пошук причинно - наслідкових зв'язків тощо. Важливу роль у навчальному процесі відіграє вибір часу для самостійної роботи на уроці. Невелику самостійну роботу доцільно проводити в першій половині уроку. Це дає можливість відразу залучити учнів до активної роботи, створити робочу атмосферу на уроці і, користуючись зацікавленістю та підвищеною активністю дітей, успішно проводити другу половину уроку.

При цьому:

- учні захоплюються самостійною роботою - їм ніколи відволікатися;
- під час роботи набувають деяких знань і з інтересом чекають додаткових пояснень учителя;
- учитель отримує можливість під час пояснення спиратися на набуті (нехай незначні) у процесі роботи уявлення учнів, використовувати їх для активізації бесіди під час узагальнення набутих знань;
- учні можуть готувати усні або письмові відповіді (наприклад, робити записи в зошитах, заповнюючи колонки таблицями за спеціальним зразком тощо).

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги та організувати самостійні роботи з метою отримання учнями нових знань або оформлення вже отриманих результатів.

3. Слухали: Формування духовного світу особистості на заняттях з української мови та літератури..

Виступили:

Демченко Н.Л.: Духовність, як зазначає академік В.О.Сухомлинська, - це складний психологічний феномен самоусвідомлення особистості, внутрішнє сприймання і привласнення нею сфери культури, олюднення, вrostання в неї, розуміння як власного надбання. Зупинимось на одному із них – формування духовного світу дитини шляхом залучення її до традиційних для українського народу цінностей. Як відомо, цінності - це утворення, в основі яких лежать почуття людини, спрямовані на ідеал. У свою чергу, ідеальне - це те, до чого людина прагне, на що орієнтується. Цінності означають позитивну або негативну значущість будь-якого об'єкта, нормативний, оцінний бік явищ. До традиційних цінностей українського народу відносяться волелюбність і патріотизм, працелюбність і повага до старших, відчуття власної гідності; нормативні уявлення про добро і зло, справедливість, прекрасне і потворне, про призначення людини; ідеали, норми і принципи життєдіяльності; про розвиток особистості, здатної жити і творити за законами Добра, Честі, Гідності, Краси, Гармонії, Людяності, Милосердя. Вони лежать в основі всіх учинків, діяльності людини, мають моральну значущість і впливають на загальне суспільне життя.

Окіпняк Г.Й.: Основою для утвердження у свідомості особистості притаманних українському народові високих духовно-моральних цінностей, для розвитку їх моральних почуттів і рис поведінки є знання світових та вітчизняних художніх і культурних цінностей, пам'яток матеріальної та духовної культури. Саме тому навчальні заклади працюються сьогодні над вирішенням важливого соціального завдання - формування духовного світу дітей та молоді, духовності як провідної якості особистості на традиційних національних цінностях українського народу, які сконцентровані у пам'ятках історії, культури.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги та продовжувати формувати любов й повагу до рідної мови і культури; повернути визначальну роль родини у формуванні особистості українця; виховати позитивні моральні якості, збагачувати духовний світ учнів; виробляти у всіх суб'єктів навчально-виховного процесу етико-естетичне ставлення до життя і до власної життєдіяльності; розвинути особистість здатну жити і творити за законами Добра, Справедливості, Гуманізму, Людяності, Милосердя.

4. Слухали: Обговорення проведених відкритих заходів.

Виступили: Бардадим І.М.: 14.10.2021 р. провів спортивний захід «День спринтера» на якому було проведено кваліфікаційні та фінальні забіги на 100 метрів.

Кучерява К.М.: спортивний захід «День спринтера» розпочався з шиккування та привітання учасників заходу. Приймали участь 29 учасників. У попередньому кваліфікаційному та фінальному забігах приймали участь юнаки та дівчата.

Лебідь М.І.: Перемогу здобули найсильніші, а це - Письменний М.(11А), Плужник Р.(13АС), Низельська В.(11А), Дудник А.(41Т).

Ухвалили:

Спортивний захід «День спринтера» проведений на належному рівні, мета досягнута.

Виступили:

Барда дим І.М.: 15.09.2021 року провів відкритий спортивний захід, товариська зустріч з футболу між збірними відділення «Агроінженерія» та відділення «Транспортні технології на автомобільному транспорті». Мета заходу - перевірити спортивні якості і уміння в умовах змагань, виявити кращих.

Кучерява К.М.: Гра розпочалася привітанням команд. Проходила гра весело, активно, дружелюбно. Спостерігалась взаємоповага між членами команд. Мета досягнута.

Лебідь М.І.: Гра проходила активно, з азартом. Основний час гри закінчився із рахунком 4 : 2 на користь команди відділення «Агроінженерія»

Ухвалили:

Товариська зустріч з футболу між відділенням «Агроінженерія» та відділенням «Транспортні технології на автомобільному транспорті» проведена на належному рівні.

Виступили:

Барда дим І.М.: 16. 09. 2019 р провів відкритий спортивний захід з волейболу між збірними відділення «Агроінженерія» та відділення «Транспортні технології на автомобільному транспорті»

Окіпняк П.М.: підготовлена та є в наявності вся навчально методична документація. спортивний захід з волейболу дав можливість побачити цікаву гру, перевірити спортивні якості і уміння в умовах гри.

Кучерява К.М.: розпочалось змагання з привітання учасників та ознайомлення з програмою змагань. Гра проходила активно, весело. Мета досягнута. З рахунком 2 : 1 перемогу здобула команда відділення «Агроінженерія»

Ухвалили:

Спортивний захід з волейболу між збірними відділення «Агроінженерія» та відділення «Транспортні технології на автомобільному транспорті» проведений на належному рівні.

Голова комісії

(Кучерява К.М.)

Протокол № 3

засідання циклової комісії
дисциплін загальноосвітньої підготовки
від 1 листопада 2021 року.

Присутні: всі члени комісії.

Порядок денний.

1. Розвиток критичного мислення студентів.

Окіпняк П.М.

2. Про організацію та навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

Окіпняк Г.Й.

3. Про перерозподіл педнавантаження викладачів.

Гоч В.С.

1. Слухали: Розвиток критичного мислення студентів

Виступили:

Окіпняк П.М. Процес формування критичного мислення вимагає застосування різних методів, засобів, прийомів, форм навчання, спрямованих як на оволодіння предметними знаннями, так і на формування критичності. Критичне мислення - процес обмірковування власних думок та причин виникнення певної точки зору, що передбачає послідовний ланцюжок операцій мислення. З точки зору філософів, критичне мислення – це вміння логічно мислити та аргументувати. Критичне мислення - це таке мислення, яке має характеристики: глибину, послідовність, самостійність, гнучкість, швидкість, стратегічність. Критичне мислення - мислення самостійне. Ніхто не може думати за нас. Мислення є критичним, тільки якщо носить індивідуальний характер. Критичне мислення починається з постановки проблеми, бо її розв'язання стимулює людину мислити критично. Критичне мислення – це мислення соціальне. Людина живе в соціумі. Тому доводити свою позицію людина повинна у спілкуванні. У результаті спілкування, дискусії людина поглиблює свою позицію або може щось змінити в ній.

Павлова Л.О.: До основних рис критичного мислення слід віднести такі уміння: 1) робити логічні умовиводи; 2) приймати обґрунтовані рішення; 3) давати оцінку позитивних та негативних рис як отриманої інформації, так і самого розумового процесу; 4) спрямувати зусилля на результат. Критично мислячі люди ставлять перед собою такі запитання: 1. У чому полягає проблема? 2. До яких висновків дійшов автор щодо цієї проблеми? 3. У чому полягають причини, що привели його до такого висновку? Слід бути пильними щодо невідповідної аргументації (через жаль, страх, неправильну обробку статистичних даних та ін.), що може ввести нас в оману. 4. Автор спирається на факти чи на погляди? Факти можна перевірити.

Лебідь М.І.: Технологія розвитку критичного мислення - це загальний міжнародний проект педагогів. Його мета - розвиток здатності мислити критично і раціонально, використовувати і оцінювати знання. Завдання - готовність і вміння роздумувати над прочитаним, бути учасником текстового дії, вчитися користуватися текстом, бути текстовим аналітиком. На нашу думку, технологія критичного мислення має бути націлена на досягнення таких освітніх результатів: працювати з інформаційним потоком, що збільшується і постійно оновлюється у різних галузях знань; користуватися різними способами інтеграції інформації; ставити питання, самостійно формулювати гіпотезу; вирішувати проблеми; висловлювати власні думки (усно і письмово) ясно, впевнено і коректно по відношенню до оточуючих; аргументувати свою точку зору і враховувати точки зору інших; навчатися самостійно; брати на себе відповідальність; брати участь у спільному ухваленні рішення; будувати конструктивні взаємостосунки з іншими людьми; співпрацювати в групі та ін.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги, продовжувати формувати критичне мислення, яке дозволяє підвищити якість засвоєння матеріалу, сприяє прояву їх творчості, розвитку пізнавальних здібностей, активності і комунікативності - яких форм.

2. Слухали: Про організацію та навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

Виступили:

Окіпняк Г.Й. Самостійна робота є одним з найважливіших компонентів освітнього процесу, що передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка здійснюється як під час аудиторних, поза аудиторних занять, без участі викладача, так і під його безпосереднім керівництвом.

Під час вивчення навчальної дисципліни виокремлюють такі види самостійного учіння студента: слухання лекцій, участь у семінарських заняттях, виконання практичних і лабораторних робіт; відпрацювання тем лекцій та семінарських занять, виконання практичних і лабораторних робіт студентами заочної форми навчання (ЗФН); підготовка рефератів і курсових робіт, написання дипломної роботи; підготовка до модульного контролю та іспитів; робота з літературою та ін. Кожен із зазначених видів потребує від студентів наполегливої самостійної праці. Насамперед потрібно, щоб кожен студент у процесі учіння дотримувався гігієни розумової праці. Тому їм треба розкрити механізми розумової праці, причини появи втоми, шляхи підвищення працездатності, а також режиму харчування, організації відпочинку та ін. Для цього потрібно провести настановне заняття, особливо зі студентами заочної форми навчання. Довести до них, що добовий ритм організму людини визначається низкою фізіологічних функцій, які постійно змінюються в години активної діяльності та сну. Важливу роль в оптимальній організації життя і діяльності студента денної і заочної форм навчання відіграє режим дня - його рекомендують науково-педагогічні працівники в перші дні навчальних занять. Студентам першого курсу потрібно адаптуватися до самостійної навчальної роботи. Тому студенти-першокурсники мають пристосуватися до умов життя і діяльності у навчальному закладі. Для цього тут необхідна цілеспрямована педагогічна допомога науково-педагогічних працівників. Це, насамперед, уважне ставлення до студента, який відчуває психологічний дискомфорт, незручність, ніяковість, невпевненість. Самостійна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, електронно-обчислювальною технікою тощо. Студентам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та періодичні видання. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів повинне передбачати й засоби самоконтролю (тести, пакет контрольних завдань тощо).

Демченко Н.Л.: Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах і лабораторіях, комп'ютерних класах, а також в домашніх умовах. Навчальний заклад освіти повинен створити студенту всі умови, необхідні для успішної самостійної навчальної праці, а також надавати йому потрібні для цього методичні засоби (навчальну літературу, лабораторне обладнання й устаткування, електронно-обчислювальну техніку тощо).

Під час опрацювання книг застосовують такі види записів: складання плану; виписування цитат; записи висновків, складання тез; складання конспекту; складання анотацій; написання реферату; рецензування; систематизація зведених оглядів; підготовка зведеного конспекту; складання схем, таблиць; запис власних думок.

Ухвалили:

Організовувати самостійну роботу студентів на належному методичному рівні та сприяти її навчально-методичному забезпеченню.

3. Слухали: Про перерозподіл педнавантаження викладачів.

Виступили:

Гоч В.С.:у зв'язку з тим, що Бойко О.І., розраховалася з роботи за власним бажанням проведено перерозподіл педнавантаження. Вакантні години отримали Бойко В.П. - 905,5 год, Сорока Є.П.- 338 год.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги. За таке педнавантаження 100 % проголосували всі члени комісії.

Голова комісії

(Кучерява К.М.

Протокол № 4

засідання циклової комісії
дисциплін загальноосвітньої підготовки
від 08 грудня. 2021 року.

Присутні: всі члени комісії.

Порядок денний.

1. Розвиток практичних навичок при підготовці до ЗНО з історії.
Лебідь М.І.
2. Застосування кросвордів з метою систематизації та узагальнення знань студентів
Павлова Л.О.

1. Слухали: Розвиток практичних навичок при підготовці до ЗНО з історії. **Виступили:**

Лебідь М.І. Підготовка до ДПА/ЗНО з історії України здійснюється відповідно до навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів (10-11 класи) з історії України, затвердженими Міністерством освіти і науки України від №14.07.2016 № 826, наказу Міністерства освіти і науки від 03.02.2016 № 77 «Про затвердження програм зовнішнього незалежного оцінювання осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти», наказу Українського центру оцінювання якості освіти від 22.09.2016 № 162 «Про затвердження Загальних характеристик сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання 2017 року». Загальна кількість завдань роботи – 60. На виконання роботи відведено 150 хвилин. Робота складається з двох частин:

Частина 1 «Історія України ХХ-початку ХХІ ст.» містить 30 завдань різних форм. Результат виконання завдань частини зараховується як державна підсумкова атестація.

Частина 2 «Історія України від найдавніших часів до кінця ХІХ ст.» містить 30 завдань різних форм. Результат виконання завдань частин 1 і 2 буде використаний під час прийому до вищих навчальних закладів.

Сертифікаційна робота з історії України складається із завдань чотирьох форм:

- завдання з вибором однієї правильної відповіді (№ 1-23*, 31-53). До кожного завдання наведено чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання вибрав і позначив правильну відповідь у бланку відповідей А;
- завдання на встановлення відповідності (№ 24-26*, 54-56). До кожного завдання наведено інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити «логічні пари»);
- завдання на встановлення правильної послідовності (№ 27*, 28*, 57, 58). До кожного завдання наведено перелік подій, позначених буквами, які потрібно розташувати в правильній послідовності;
- завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповіді (з короткою відповіддю множинного вибору) (№ 29*, 30*, 59, 60). До кожного завдання пропонується сім варіантів відповіді, серед яких лише три правильні. Завдання вважається виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання вибрав і записав правильні відповіді в бланку відповідей А.

Програма ЗНО передбачає перевірку сформованих в студентів знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів, а також сформованості в студентів загальнопредметних історичних умінь.

Павлова Л.О.: Тестові завдання мають на меті перевірити такі знання та вміння студентів:

- вказувати історичні дати, хронологічні межі, періоди важливих подій і процесів, понять, місця подій, обставини, учасників, результати подій, пам'ятки культури.
- визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їх послідовність і синхронність, встановлювати відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами.
- локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти на карті;
- розпізнавати та зазначати хід, зовнішні ознаки подій, пам'ятки культури різних епох;
- характеризувати істотні риси, складові, етапи, віхи подій, явищ і процесів минулого, діяльність видатних історичних постатей;
- встановлювати відповідність між одиночними фактами і типовими загальними явищами, групувати факти за вказаною ознакою;
- розпізнавати найдавніші історико-культурні пам'ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України;
- визначати найважливіші зміни, що відбуваються в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;
- встановлювати причини і наслідки подій і явищ, оцінювати їхнє значення;
- давати визначення історичних понять і термінів, пояснювати їх і доречно вживати;
- працювати з історичними документами різного змісту.

Викладачеві варто пам'ятати, що на виконання завдань з вибором однієї правильної відповіді треба відводити орієнтовно одну хвилину, а кількох правильних відповідей або встановлення відповіді – півтори хвилини. Важливо привчати студентів виконувати завдання не лише правильно, але й швидко, щоб максимально наблизити їх до умов, у яких випускники працюватимуть під час зовнішнього оцінювання. На цьому етапі викладачеві слід навчати студентів алгоритмів виконання тестових завдань різних форм, аналізувати результати тестування, виявляти типові помилки й визначати шляхи їх усунення. Доцільно давати студентові конкретні інструкції, як виправити виявлені помилки. Даючи тест, треба враховувати, що запропоновані завдання мають бути різноманітними за змістом і формою. Викладач повинен пам'ятати, що завдання треба формулювати переважно у формі стверджувального речення, воно має бути максимально коротким, точним і однозначним, а варіанти відповідей доступними для розуміння. Історичні персоналії, названі в програмі ЗНО з історії України студенти повинні вміти розпізнавати за портретними рисами (автентичними пам'ятками – фотографіями тощо) історичних осіб, характеризувати діяльність цих людей, встановлювати відповідність між їх діяльністю та певними політичними силами чи обставинами, історичною епохою, оцінювати їх вплив на хід історичних подій.

Окрім того, студенти і повинні називати, визначати, оперувати поняттями та термінами, зазначеними у програмі ЗНО, встановлювати відповідність з епохою, діяльністю певних політичних сил чи історичних діячів тощо.

- Під час підготовки до ЗНО малюнки, фотографії, плакати різних епох є не лише ілюстраціями до завдань, а є самостійними джерелами, які надають необхідну інформацію для виконання тестового завдання.

Серед інших візуальних джерел, що використовуються у завданнях ЗНО з історії України, є карикатура. Історична цінність карикатур полягає в тому, що вони дозволяють отримати уявлення про думки та настрої людей у певний час. Карикатури коротко подають або узагальнюють суть проблеми. На окрему увагу заслуговують завдання, що перевіряють уміння працювати з історичною картою. Відповідно до програми ЗНО з історії України студентам необхідно пропонувати завдання, у яких використовуються не тільки контурні карти, а й навчальні історичні карти. Невід'ємною складовою програми ЗНО з історії України є перелік пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва, обов'язкових для розпізнавання абітурієнтам.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги та спрямовувати навчальний процес на навчання оперування знаннями, а уроках використовувати тестові завдання, які передбачають опрацювання фрагментів історичних джерел, яких, як відомо, щороку стає більше в тесті ЗНО/ДПА.

2. Слухали: Застосування кросвордів з метою систематизації та узагальнення знань студентів

Виступили:

Павлова Л.О. Формами організації навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу є: лекційні, практичні, семінарські, лабораторні та індивідуальні заняття, різні види практик та консультацій, виконання самостійних завдань студентів та інші форми і види навчальної та науково-дослідницької діяльності студентів.

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що визначаються кредитно-модульною системою. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується у вищому навчальному закладі.

Засоби оцінки знань студентів за якими ми маємо можливість оцінити:

1. Самостійна робота протягом 15-20 хвилин. Такі роботи проводять найчастіше на початку вивчення нової теми з тим, щоб виявити рівень засвоєння нового потоку інформації; цей вид перевірки, по-перше, допомагає викладачеві проконтролювати процес засвоєння нового матеріалу, по-друге, для тих, хто засвоїв певну тему, оптимальним засобом її закріплення.

2. Одним із видів письмових робіт є індивідуальне розв'язування задачі за зразком. Такі завдання навчають складати певний алгоритм розв'язання певного виду завдань і сформулювати навички які дозволитимуть розв'язувати ці задачі в подальшому. Ця робота займає не більше 10 хвилин, але дозволяє викладачеві перевірити, як сприйнято новий матеріал не тільки окремими студентами, але й групою в цілому.

3. Однією із форм контролю знань є словникові диктанти для перевірки засвоєння основних понять і визначень. Вони займають незначну кількість часу (і виконання, і перевірка); при цьому об'єктивно розкривають рівень теоретичних знань студентів.

4. Актуальним залишається такий метод контролю, як тестування. Тести – один з ефективних інструментів здійснення перевірки знань студентів. Така методика контролю має низку переваг:

- охоплює контролем великий обсяг матеріалу;
- зменшує порівняно з традиційним опитуванням затрати часу на 50 %;
- зумовлює впровадження модульного навчання та системи рейтингового контролю;
- підвищує об'єктивність оцінювання знань;
- є мотивуючим чинником, оскільки студенти вивчають саме те, що оцінюється;

– контролює не тільки велику кількість теоретичних знань, але й практично-лабораторні навички.

В наш час активно практикується тестування в системі moodle або у інших програмних засобах, які дозволяють оцінити студента: AD Tester 2.88.4, My Test, Айрен тощо.

5. Одним з різновидів письмових робіт є заліково-модульні роботи, які проводяться наприкінці вивчення всього курсу. Тривалість таких робіт 1-2 академічних години; їх проводять за допомогою роздаткового матеріалу; варіанти завдань складаються диференційовано.

Проте вище перелічені шляхи оцінювання є стандартними, тому впровадження кросвордових методів оцінки знань студентів є доцільними, нетрадиційними і дуже цікавими.

Застосування кросвордів у навчальному процесі є одним із засобів оцінювання студента, його можна застосовувати при перевірці підготовки студента до лабораторно-практичних занять, або ж закріплення лекційного матеріалу. Невід'ємним атрибутом виступає самостійна робота студента, яку також потрібно оцінити, і цим засобом оцінки є кросворд який складається з однієї або більше тем дисципліни, що, може скласти викладач, або ж студент як вид самостійної (домашньої, позаурочної, гурткової, додаткової) роботи.

Якщо впровадити створення кросвордів у навчальний процес, студент має безліч варіантів для вирішення цієї задачі, адже він у поміч може використати цілий ряд автоматизованих засобів (програмне забезпечення), що є актуально в наш час:

- Інтернет ресурс http://cross.highcat.org/ru_RU/;
- Інтернет ресурс <http://crosswordus.com/ru/puzzlemaker>;
- Складання кросвордів програмним засобом crossx;
- EasyCross 9.9.0.111;
- CROSSWORD POWER;
- Super Crosswords Creator;
- "Люксворд";
- Magnum Opus та ін.

Найрізноманітніші методи навчання у теперішній час широко розповсюджуються між викладачами навчальних закладів, використання інноваційних методик навчання поділяється на: активні, аудійні, візуальні, кін естетичні та найрозповсюдженішим методом виступає полімодальний метод - це такий метод, за допомогою якого інформація рухається по декількох каналах сприйняття студентом матеріалу дисципліни, чи то є лекційне заняття, чи то є практично – лабораторна робота або ж семінарське заняття, на яких студент засвоює матеріал.

Новітнім, нетрадиційним та цікавим засобом перевірки знань студентів є тестові завдання у вигляді кросвордів:

- в них виключені не прямолінійні формулювання;
- вони вносять у процес тестування ігровий і змагальний елементи, змушуючи студентів інтенсивно обмірковувати різні комбінації з використанням отриманих ними знань.

До того ж кросворди не вимагають застосування комп'ютерної техніки, мобільних пристроїв, гаджетів, планшетів, адже для оцінки рівня підготовки, оскільки по мірі заповнення їх сітки можна миттєво оцінити рівень знань студентів, що тестуються. Тести-кросворди особливо зручні для проведення поточних рейтингів на практичних або лабораторних заняттях. Задача для студента побудована так, щоб він чітко знав і орієнтувався в області тематики кросворду, і ніякий інтернет ресурс (при пошуку у пошукових системах) студенту не допоможе, адже поставленого кросвордового питання не існує у web ресурсі, студент може скористатися лише своїми власними знаннями.

Лебідь М.І.: Перетворення інформації в знання нагадує розгадування кросворду: за пошуком не пов'язаними одне з одним визначеннями потрібно знайти зв'язану певним

чином систему змістів. Особливість розв'язування звичайного кросворду показує наскільки непрямий тут шлях: кросворд неможливо відгадати, рухаючись послідовно від першого пункту до останнього. Процес роздумів над питаннями кросвордів йде шляхом численних повернень у вже пройдені пункти, у яких можливі сенсові зв'язки іноді нагтовхують на впізнання змістів, що стоять за раніше нерозкритими визначеннями. А якщо враховувати, що сенсовий простір у реальності освітнього процесу є багатомірним, то зрозуміло, що хід пізнання в цьому просторі набагато складніший, ніж при розгадуванні кросворду. Таким чином, необхідно знайти єдиний сенсозмістовний зв'язок.

Складання кросвордів не проста задача, сам процес розробки потребує від автора теоретичних знань, чіткого їх формулювання, граматичної грамотності, уваги, фантазії. Цей вид завдання розвиває уяву, потребує повторення (а значить – і закріплення) вивчені теми; сприяє формуванню відчуття краси розумової праці, виховує у студентів такі моральні риси особистості, як волю, наполегливість у досягненні мети, точність, активність, культуру мовлення. Кросворди тісно пов'язані з тестовими завданнями і застосовуються на уроках у процесі оволодіння нових потоків інформації або повторення пройденого матеріалу. Інтеграція тестів з кросвордами дозволяє викладачеві досягти найбільшого ефекту в закріпленні студентами навчального матеріалу, значного підвищення якості знань.

Кросворди дозволяють одночасно освіжити в пам'яті існуючі знання, а також здобути нові. По суті, це вікторина з підказками, для рішення якої студенти спочатку можуть користуватися підручниками, довідниками, конспектами та іншими джерелами.

Саме в тренуванні пам'яті та засвоєнні нових знань полягає очевидна перевага кросвордів. Розгадування кросвордів розширює кругозір студентів, а постійна напруга пам'яті тримає мозок у тонусі й навчає працювати з інформацією. Рішення кросвордів позбавлене інформаційної монотонності, що часто супроводжує інші логічні або інтелектуальні ігри, тому сам процес їх розробки або рішення досить цікавий і захоплюється додатковими балами. Студентам вивчати новий матеріал і повторювати пройдений, відповідаючи на питання кросвордів, набагато цікавіше, також розгадування кросвордів є засобом для систематизації знань.

Процес закріплення нових знань відбувається найкраще тоді, коли студенти не тільки вирішують, але й самостійно складають кросворди. У процесі цієї творчої роботи їм необхідно спочатку ще раз прочитати й осмислити пройдений курс, щоб сформулювати лаконічне і досить точне питання кросворда. У такий спосіб забезпечується застосування різноманітних підходів до навчання, орієнтованих на грамотність студента, а саме: розвиваючої, дослідницької, комунікативної та рефлексивної активності. Це сприяє розвитку таких необхідних сьогодні основних якостей для молодих кваліфікованих спеціалістів, як креативність, принцип самонавчання, активного творчого саморозвитку, інтелектуальної самостійності. Результатом такого підходу до навчальної роботи є значна активізація розумової діяльності студентів на уроках.

У процесі осмислення питання студент ще раз мимоволі згадує пройдений матеріал і шукає слово, в якому втілюється задане питання.

Кучерява К.М.: Розгадування кросвордів, пошук слів (технічних термінів) тренують і поліпшують пам'ять студентів, сприяють розвитку кмітливості, мислення, дозволяють засвоїти знання, запам'ятати слова в ігровій формі, вчать працювати з підручниками та довідниками, забезпечують самонавчання і, найголовніше, створюють умови для розвитку й самореалізації особистості в процесі навчання.

Технічні кросворди можна використовувати в теоретичному та лабораторно-практичному навчанні під час різних видів діяльності студентів, а саме:

- для проведення нетрадиційних занять;
- під час організації групових та індивідуальних практичних робіт;
- для організації самостійних робіт пошукового типу;
- під час проведення різних позаурочних заходів;
- під час проведення проміжного та остаточного контролю знань.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги, залучати до навчального процесу кросворди різних форм, що є актуальним рішенням для підвищення активності розумових здібностей студентів.

Голова комісії

(Кучерява К.М.)

Протокол 5
засідання циклової комісії
дисциплін загальноосвітньої підготовки
від 20 січня 2022 року.

Присутні: всі члени комісії.

Порядок денний.

1. Звіт голови циклової комісії про роботу комісії в I семестрі 2021 – 2022н.р.
Голова ц.к.
2. Використання інноваційних технологій як засіб розвитку творчих здібностей студентів.

Бардадим І.М.

1. Слухали: Звіт голови циклової комісії про роботу комісії в I семестрі 2021 – 2022 н.р.

Виступили:

Голова циклової комісії: членами комісії на протязі I семестру проводилися відкриті заняття і виховні заходи, випускалися інформаційні бюлетені, викладачі брали участь у конференціях та виставках, відвідували заняття інших викладачів. (Дивись. Додаток 5.1).

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги, роботу комісії в I семестрі 2021 – 2022 н.р. вважати задовільною.

2. Слухали: Використання інноваційних технологій як засіб розвитку творчих здібностей студентів.

Виступили:

Бардадим І.М.: для формування творчого потенціалу майбутніх спеціалістів важливим є використання в навчальному процесі завдань, котрі стимулюють пошукову діяльність та спонукає студентів до використання інформаційно-пошукових систем, обробки та критичного аналізу інформації. Розвиток сучасних виробничих, інформаційних, управлінських та інших технологій, світові процеси економічної глобалізації, інтеграції освітніх систем вимагають якісно нових (інноваційних) підходів до підготовки сучасних фахівців у різних галузях науки, освіти, техніки, економіки, медицини та ін.

Лебідь М.І.: основним завданням сучасної професійної підготовки є не тільки набуття міцних системних знань, умінь і навичок, а й постійно підвищувати свій фаховий рівень, уміти самостійно здобувати нові професійні знання, формувати й розвивати особистісні творчі здібності людини. Саме наявність розвинутого творчого потенціалу сприяє тому, що фахівець не пристосовується до нових мінливих умов, у яких йому необхідно здійснювати свою професійну діяльність, а є активним перетворювачем дійсності, людиною яка творчо підходить до розв'язання різних проблемних ситуацій, котрі виникають у професійній діяльності. Отже, формування й розвиток творчого потенціалу майбутнього фахівця є важливою й актуальною проблемою сучасної освіти.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги та сприяти розвитку сучасних інформаційно-технічних засобів, що дає можливість широко використовувати пошукові системи мережі Інтернет для навчальної діяльності здобувачів, підвищення їхнього рівня мотивації, впровадження індивідуального підходу, формування умінь працювати з інформацією

Голова циклової комісії

(Кучерява К.М.)

Протокол 6
засідання циклової комісії дисциплін
загальноосвітньої підготовки
від 17 лютого 2022 року.

Присутні: всі члени комісії.

Порядок денний.

1. Розвиток практичних навичок при підготовці студентів до ЗНО з української мови.

Демченко Н.Л.

2. Екологічна грамотність і здорове життя .

Кучерява К.М.

1. Слухали: Розвиток практичних навичок при підготовці студентів до ЗНО з української мови.

Виступили:

Демченко Н.Л.: Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 31 липня 2017 року № 1103 та від 31.10.2017 № 1433 у 2017/2018 навчальному році державна підсумкова атестація студентів, що здійснюють підготовку молодшого спеціаліста, з предмета «українська мова» проводиться у формі зовнішнього незалежного оцінювання (далі ЗНО) у строки, визначені Міністерством освіти і науки України.

З метою якісної підготовки студентів до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови переглядається зміст навчальної Програми з української мови і переглядаються зміни відповідно до Програми ЗНО з української мови, а саме: опрацюється розділ «Риторика». Поглибленого опрацюються теми, пов'язані з орфографією та пунктуацією; «Студентський проект удосконалення власного мовлення»; звуковий склад мови, відображення вимови голосних і приголосних звуків через фонетичну транскрипцію, наголос, наголошені й ненаголошені склади, словотвір, основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників, морфологічні ознаки частин мови. Найскладніші випадки правопису частин мови; словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису; підмет і присудок як головні члени двоскладного речення, особливості узгодження присудка з підметом, способи вираження підмета, типи присудків, способи їх вираження; означення узгоджене й неузгоджене, типи обставин за значенням., способи вираження означень, додатків, обставин. Для вдосконалення набутих знань, практичних навичок з виконання завдань ЗНО, рекомендую, викладаючи матеріал з тієї чи іншої теми, складати опорні конспекти та «сигнальні схеми», що допоможуть здобувачаму засвоєнню навчального матеріалу. Основним видом у процесі підготовки студентів до ЗНО є робота з відкритими та закритими тестовими завданнями. До тестів із закритими тестовими завданнями належать ті, відповіді на які даються як здобувачеві, який тестується, так і викладачеві (екзаменаторові), який перевіряє роботу.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги, сприяти розвитку практичних навичок при підготовці студентів до ЗНО з української мови.

2. Слухали: Екологічна грамотність і здорове життя

Виступили:

Кучерява К.М.: Екологічна грамотність і здорове життя – надзвичайно важливі компетентності, щоб усвідомлювати власну відповідальність за стан навколишнього середовища. Вона може розрізнити основні екологічні проблеми та діяти задля їх вирішення, дотримуватися здорового способу життя, вирішувати нагальні життєві проблеми, раціонально використовувати природні ресурси. Все це дозволяє виробити особливу систему цінностей, орієнтовану на збереження природи та здоров'я людини. Розвивати екологічну грамотність здобувачів можна під час занять чи виховних годин, тематичних чи урочистих заходів, виконуючи різноманітні екологічні проекти.

Навчальний матеріал предметів природничого циклу більше, ніж дисциплін суспільно-гуманітарного профілю, пов'язаний із довкіллям і здоров'ям. Такі дисципліни як біологія, географія, фізика, хімія, екологія, основи здоров'я та фізична культура навіть тематично дуже близькі до проблем, безпосередньо пов'язаних із екологічною грамотністю і здоровим життям. Тож і формувати їх на таких уроках значно легше.

Найефективнішими формами при формуванні екологічної грамотності та здорового життя будуть такі:

- розв'язування екологічних ребусів, загадок і кросвордів;
- підготовка та презентація проектів на екологічну тематику;
- робота з візуальними матеріалами (фото, відеофільми, ментальні карти тощо);
- проведення еколого-краєзнавчих екскурсій та акцій;
- створення екологічних стіннівок і буклетів;;
- проведення виховних заходів.

Окіпняк Г.Й.: У програмі із зарубіжної літератури можна виокремити чимало тем, які допоможуть зацікавити питаннями екології та збереження довкілля. Звертається увага на проблему єдності людини та природи. Здобувачі пробують оцінити рівень залежності тогочасної людини від навколишнього середовища, а також розглянуть способи її впливу на нього.

Лебідь М.І.: На уроці правознавства звертаємо увагу, яким чином держава регулює питання охорони навколишнього середовища.

А на занятті всесвітньої історії детально розглядаємо тогочасні екологічні проблеми. Досліджуємо взаємозв'язок між соціально-економічними і політичними проблемами європейських країн (часті війни, слаборозвинена медицина, глобальна антисанітарія) та глобальними епідеміями чуми.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги, продовжувати формувати адекватні екологічні уявлення, ціннісне ставлення до природи, уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлювати роль навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя.

Голова циклової комісії

(Кучерява К.М.)

Протокол 7
засідання циклової комісії
дисциплін загальноосвітньої підготовки
від 23 березня 2022 року.

Присутні: всі члени комісії.

Порядок денний.

1 Самостійна робота студентів

Лебідь М.І.

2.Застосування новітніх інформаційних технологій при викладанні біології та хімії.

Кучерява К.М..

3. Використання інноваційних технологій на заняттях іноземної мови з метою розвитку творчих здібностей студентів.

Окіпняк П.М.

1. Слухали: Самостійна робота студентів.

Виступили:

Лебідь М.І.: Самостійна робота студентів є невід'ємною частиною і логічним продовженням лекційно-семінарської системи навчання. Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних завдань. Життям доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, будуть насправді міцні.

Основними функціями самостійної роботи студентів є: пізнавальна, самостійна, прогностична.

Існують такі види самостійної роботи студентів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів, відеофільмів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, лабораторних робіт, виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних задач; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових проєктів; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

Самостійна робота студентів з кожної дисципліни навчального плану повинна забезпечити:

1. Системність знань та засобів навчання;
2. Володіння розумовими процесами;
3. Мобільність і критичність мислення;
4. Володіння засобами обробки інформації;
5. Здібність до творчої праці.

Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Кучерява К.М.: Контроль самостійної роботи студентів включає:

1. відповідь на контрольні або тестові питання;
2. перевірку конспекту;
3. перевірку рефератів;
4. перевірку розв'язаних задач;
5. перевірку розрахунків;
6. перевірку виконаних графічних вправ і завдань;

7. перевірку виконаних індивідуальних завдань.

Ухвалили:

Інформацію приймати до уваги, використовувати різні види самостійної роботи під час дистанційного навчання.

2. Слухали: Застосування новітніх інформаційних технологій при викладанні біології та хімії.

Виступили:

Кучерява К.М.: Надворі XXI століття, суспільство вступило в інформаційну стадію розвитку, а комп'ютер зайняв міцні позиції не тільки в науці та виробництві, але й в освіті. Використання комп'ютера сприяє не тільки розвитку самостійності, творчих здібностей у здобувачів освіти, а й дозволяє змінити саму технологію надання освітніх послуг, зробити урок більш наочним і цікавим. Комп'ютер забезпечує інтенсифікацію діяльності викладача і здобувачів освіти на занятті, сприяє здійсненню диференціації та індивідуалізації навчання, розвитку спеціальної або загальної обдарованості, посилює міжпредметні зв'язки. Звичайно використання інформаційних технологій має відповідати потребам конкретного заняття, рівню володіння різними програмами здобувачів, наявності сертифікованих програм та їх можливостей.

За допомогою комп'ютера як засобу навчання можна реалізувати програмоване і проблемне навчання. Використання комп'ютера в процесі навчання сприяє підвищенню інтересу й загальної мотивації навчання завдяки новим формам роботи і причетності до пріоритетного напрямку науково-технічного прогресу; активізації навчання завдяки використанню привабливих і швидкозмінних форм подання інформації, змагання здобувачів з машиною та самих із собою, прагненню отримати вищу оцінку; індивідуалізації навчання – кожен працює в режимі, який його задовольняє; розширенню інформаційного і тестового «репертуарів», доступу здобувачів до «банків інформації», можливості оперативно отримувати необхідні дані в достатньому обсязі; об'єктивності перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів.

Сьогодні комп'ютери стають неодмінним атрибутом нашого життя, інформаційні технології створюють нові можливості отримання людиною знань. Актуальність використання ІТ в навчанні біології та хімії обумовлено тим, що в комп'ютерних технологіях закладені невичерпні можливості для навчання здобувачів на якісно новому рівні. Вони надають широкі можливості для розвитку особистості здобувачі і реалізації їх здібностей. Використання анімації і звукового супроводу в навчальних програмах впливають на декілька каналів сприйняття (аудіальний, кінестетичний, візуальний), що дозволяє при навчанні враховувати особливості кожного здобувачі. Комп'ютерні технології істотно підсилюють мотивацію вивчення біології та хімії, підвищують рівень індивідуалізації навчання, інтенсифікують процес навчання, тощо. Введення дистанційного навчання диктує перехід на індивідуалізацію і диференціацію освіти. У зв'язку з цим викладання хімії та біології вимагає використання новітніх технологій навчання.

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги, застосувати новітні інформаційні технології при викладанні біології та хімії.

3. Слухали: Використання інноваційних технологій на заняттях іноземної мови з метою розвитку творчих здібностей студентів.

Виступили:

Окіпняк П.М.: Поява нових викликів часу змушує відповідати на них

модернізацією освіти. Ці виклики породжують нові вимоги до освіти та її результатів і тому вимагають розробки нового покоління освітніх стандартів. Основна мета освіти – виховання, соціально-педагогічна підтримка, становлення і розвиток високоморального, відповідального, творчого, ініціативного, компетентного громадянина України. Ефективність навчально – виховного процесу повинна забезпечуватися інформаційно – освітнім середовищем – системою інформаційно-освітніх ресурсів та інструментів, що забезпечують умови реалізації основної освітньої програми освітньої установи. Викладачі іноземної мови використовують інноваційні технології на заняттях іноземної мови з метою розвитку творчих здібностей студентів. Сучасні інноваційні форми, які ми використовуємо характеризуються високою комунікативною можливістю й активним включенням здобувачів у навчальну діяльність, активізують потенціал знань, умінь та навичок говоріння та аудіювання, ефективно розвивають навички комунікативної компетенції. На заняттях використовуємо такі інноваційні форми навчання: рольова гра, метод проекту, драматизація, ІКТ, скайп -технології. Адже, основне завдання викладача полягає у виборі методів стимулювання активної пізнавальної діяльності здобувачів, реалізації творчого потенціалу кожного учасника інноваційної діяльності

Ухвалили:

Інформацію прийняти до уваги, продовжувати використовувати інноваційні технології на заняттях іноземної мови з метою розвитку творчих здібностей студентів.

Голова комісії

(Кучерява К.М.)